

SEMĂNĂTORUL ROMÂN

Independent, Cultural și Informativ

Director: MIHAIL GEORGESCU
Inginer agr.

Redacția și Administrația
Str. Petre Maior No. 4
Siliștra

ABONAMENTE:

Pentru agricultori și func. Lei 150
Pentru autorit. și soc. anual Lei 1000

Epocă zdruncinată.

Un atentat îngrozitor s'a produs săptămâna trecută la Iași. Trei studenți au atacat pe d-l prof. Bratu. Rectorul Universității, înjunghiindu-l cu cuțitele. Guvernul a luat măsuri atât pentru descoperirea atentatorilor cât și pentru preîntâmpinarea or căror desordini care ar putea să se deslănțue, după aceasta. Noi condamnăm pe ordinării atentatori care până'n cele din urmă se vor dovedi că sunt niște descerești, a le căror domiciliu trebuiau de mult să fie pușcăriile. Nu trebuie însă, a scăpa din vedere și responsabilitatea guvernului. In ce constă aceasta? Fiind spre sfârșit de regim, guvernul lib. naț. a vrut să dovedească țării, că nici odată n'a eșit din respectarea liniei de democrație și libertate cetățenească. Cu un cuvânt a vroit să lase și o grea moștenire viitorului guvern care iar și înlocuit. Și în consecință cochetarea cu extremiștii de dreapta, a fost, dusă pe culmi aproape neîngăduite unui guvern în asemenea împrejurări. Acum a văzut că a greșit, și trezit ca dintr'o toropeală de mișelescul atentat de la Iași, guvernul ia măsuri dictatoriale care sunt în flagrantă contradicție, cu principiile liberale: închiderea Universităților, desființarea căminurilor, votarea legii învăț. Univ. care strivește unele drepturi ale profesorilor și ale studenților. Ce dă în schimb guvernul? Măsuri polițienești, procese reale și procese de intenții la unele grupări politice ultra naționaliste pe care ar vrea să le disolve și să le distrugă fără teamă sau remușcare. Dar or ce ar fi și or ce s'ar întâmpla, guvernul nu trebuie făcut singur responsabil. Vinovatul cel mare este timpul și împrejurările care dela unirea cea mare și sfântă a Românilor și până acum n'au fost suficiente pentru ca, să poată să fixeze politica epocii zdruncinate privind: Școala, plasarea tineretului, stărpirea favoritismului, educația poporului în sensul muncii dusă la exces; susținerea și protejarea efectivă a muncii naționale și produselor solului Românesc. Prinurmă pentru așezarea bazelor temeinice ale statului Român, timpul n'a fost suficient iar împrejurările care au dat diferite guverne, n'au fost prielnice nici

pentru a ocaziona guvernării lungi și nici pentru elaborări de programe practice. Iar ca un vast corolar, al celor de mai sus, se adaogă faptul, că noul stat, România—mare, prinsă în păenjenisul statelor cu civilizație și existență de sute de ani, a fost smulsă de la munca sa efectivă și târâtă în vârtejle lor: fasciste, comuniste și hitleriste. Deci să ne oprim a fi numai acuzaatori, căci a acuza este ușor, a înfăptui este destul de greu.

In asemenea momente mințile luminate să lase ura, să se gândască la tinerețea României mării, să înfăptuiască cele arătate mai sus și atunci, numai atunci să zicem că Patria este afară de pericol

Mihail Georgescu.

O problemă nouă: Colonizarea.

In viața unei țări, colonizările s'au mutările de populație naționalizantă, în regiuni cu populație înclinată spre alte tendințe și interese, sunt absolut necesare. Pentru înfăptuirea lor trebuie îndeplinite mai multe condițiuni: Statul să aibe un plan de colonizare bine studiat; colonizarea să se facă foarte repede; coloniștii odată aduși să fie îngrijii excepțional și ajutați din toate punctele de vedere, atât material cât și moral. Dar cum s'a făcut colonizarea în țară și mai ales în Dobrogea? In răspunsul nostru, nu vom căuta să găsim vinovați, căci nu aceasta ne este ținta. Colonizarea aici a început sub regimul politic Naț. liberal, iar primul jalonator și emițător al planului de înfăptuire al acesteia, a fost d-l Chițoiu, consilier agronom, unul dintre cei mai culți agronomi ai epocii noastre. D sa cu o meticulozitate fără pereche, a început aplicarea colonizării pe teren, instalând mii de familii românești, atât în Durostor cât și în Calliacra. Cum însă guvernul țării a micșorat fondurile făcând prin aceasta o greșală, colonizarea și-a micșorat ritmul ceea ce a produs și o nemulțumire printre colonizatori—în special rom. macedoneni—(vezi broșura „Un deceniu de colonizare” de Vasile Th Muși). In această publicație, d-l Muși aruncă anatema asupra d-lui Chițoiu pe care-l arată nici mai mult nici mai puțin, dușmanul colonizării macedonenilor. Nu luăm apărarea d-lui Chițoiu care este chintezenta cinstei și corectitudinii, în lumea specialiștilor agr., însă acuzațiile ce i se aduc, nu pot sta în picioare. Înfiptuirea colonizării, d-l Chițoiu o vedea cu respectarea principiilor de mai sus, adică nu numai deplasarea populației colonizante ci și întărirea stării ei materiale, prin construirea de case, înzestrarea coloniștilor cu inventar, con-

stituirea lor în asociații cu caracter educativ și de, valorificarea produselor agricole. Or guvernul țării micșorând fondurile, conducătorul colonizării n'a vrut să compromită ideea de colonizare, prin aglomerarea unei populații lipsită, pe care să o svârle în brațele mizeriei și a tuberculozilor. Mai târziu, împrejurările schimbându-se, guvernul Naț.-țărănesc, apreciind că opera colonizării în Dobrogea trebuie acceerată, a înființat Oficiul Naț. al Colonizării. Acesta condus de un inimos român, boer din naștere, d-l Nic. Lupu Kostache, dar democrat până'n măduva oaselor, având și concursul guvernului a intensificat colonizarea. S'au construit mii de case și s'au instalat pe locurile lor alte mii de coloniști. Valurile de criză economică generală atingând aspru și țara noastră, guvernul a făcut economii—rele de altfel—suprimând fondurile de construcții și de înzestrare ale așezării de coloniști. De aci înainte și până în prezent, oficiul de colonizare a mers din ce în ce în regres. Urmând la conducerea efectivă a O. N. A. C., d-l Ing. Insp. G-l, Ilie Popescu, actual director G-l, cu competența cinstea și bunătatea care-l caracterizează, a făcut eforturi enorme, pentru a îmbunătăți, cel puțin în parte, starea coloniștilor vechi și noi. Lipsa fondurilor pe care de altfel guvernul le-a suprimat complet, a forțat O. N. A. C. ul, ca din organism dinamic cum era altădată, să devină o instituție birocrată. Dacă guvernul țării a găsit de cuviință să încetineze, chiar să oprească activitatea O. N. A. C. care era folositoare neamului Românesc, apoi ritmul vieții și al proceselor de prefaceri normale din statul Român, n'a putut să le oprească. Și după cum animalele atinse de mizeria fiziologică, își duc viața dar fără a da v'un randament de muncă, tot așa și O. N. A. C. ul. In felul acesta colonizarea a continuat și continuă să facă noi proprietari, noi coloniști în Dobrogea. Starea nu o putem descrie aci, ci este bine ca d-nii miniștrii: al agricult. și al finanțelor să vină să o vadă la fața locului și apoi singuri să hotărască. Deocamdată, noi, părăsind firul ideii de a vorbi de principiile colonizării, ne permitem să formulăm aci, câteva propuneri pentru desăvârșirea colonizării care pentru viața statului Român, constituie încă o nouă problemă nerezolvată:

1) Guvernul să dispună printr'un jurnal al Consiliului, refacerea debitelor pentru plata caselor și terenului. Refacerea să se facă pe baza actualelor prețuri și pe baza puterii de plată a colonistului și a prețurilor cerealelor care la împrumutare erau: 260 lei dubla de fasole, 180 lei dubla de grâu iar în prezent dubla de fasole este 90 lei, dubla de grâu 60 lei, deci reducerea să se facă pe baza de $\frac{2}{3}$ și $\frac{1}{3}$.

2) Guvernul să aloce un fond de 50—100.000.000 milioane lei pentru desăvârșirea colonizării, în așa fel ca să fie și economică și națională.

G.

Tifosul exantematic în Durostor

De săptămâna trecută, s'au semnalat mai multe cazuri de tifos exantematic în copriusul județului nostru. Boala aceasta atât de gravă și chiar necruțătoare, poate constitui un semn evident, al necurăteniei și mizeriei. Astfel în com. Beibunar au fost identificate 3 cazuri, iar în populația săracă din Siliștra 2 cazuri.

Serviciul medical al județului și orașului reprezentat prin d-nii D-ri: Tofa și Negulescu, a luat severe măsuri pentru localizarea boalei. Cei contaminați au fost izolați la spitalul local iar locuințele lor desinfectate. La instituțiile cu personal numeros sau luat deasemenea măsuri pentru menținerea curățeniei.

Felicităm cu această ocazie pe d-nii medici ai județului și orașului pentru abnegația de care dau dovezi la stăvilirea acestei boli.

Ună din problemele naționale.

Vitele de stepă

Cu ocazia congresului agricol, din anul acesta, d-l profesor Dr. Agricol Cardaș, decanul Facultății agronomice-Chișinău, a dezvoltat raportul său privind necesitatea ameliorării soiurilor de animale. Inainte de a intra în subiect, să ni se îngăduie a da câteva informațiuni prețioase nu numai pentru agricultorii crescători de vite dar și pentru Românii conștienți de rolul pe care actualmente îl joacă economia vitelor, în viața statului național.

In țara noastră vitele: caili și boii, au avut o epocă de inflorescență. După pacea de la Adrianopol, a pornit spre regres. Zootehnicianii emeriți în frunte cu răposatul N. Filip, au făcut mai înainte oarecari precizări, în ceea ce privește redresarea creșterii și îmbunătățirii vitelor românești, ca fiind unul din izvoarele de bogăție ale țării. După stingerea lui Filip, România a câștigat un nou luptător, un mare cărturar și practician distins, în chestiunile zootehnice, pe de prof. D-l Dr. A. Cardaș. In prezent cuvântul d-lui D-r. Cardaș este hotărâtor, în problemele zootehnice și de ameliorare, ale vitelor românești. D-sa vede îmbogățirea țărăniilor prin creșterea vitelor—idee pe care de altfel d-l C. Garoflid, a împrumutat-o dezvoltându-o și la Radio spunând: La întrebarea, ce plante să cultivăm, răspund. Creșteți vite... —iar cele mai bune vite le găsește în rasele locale în special rasa Moldovenească-sau vite sure.

D-sa are perfectă dreptate. Clima, solul, mediul ingrat și exer-

cițiul, sunt condițiuni care nu pot fi îndeplinite de cât de vitele sure Moldovenești și Isker în Dobrogea, care sunt rezistente și deci foarte recomandabile. Ca perfect cunoscător al Dobrogei, d-l Prof. Dr. Cardaș, evidențiază greșelile ce s'a făcut cu Simmenthalizarea, și propune ca în Dobrogea să nu se crească de cât numai vitele sure și în special rasa Isker-și Moldovenească. Dar d-l prof. Cardaș nu se mulțumește cu emiterea de teorii ci trece la propuneri practice care constau în următoarele: **Să se înființeze la Siliștra și Bazargic crescătorii de Stat pentru vita sură Isker.** Din aceste crescătorii să se procure comunelor taurii necesari care astăzi aproape nu există; să se încurajeze inițiativa particulară în direcția creșterii vitei sure; să se ridice interesul populațiunii pentru creșterea vitelor prin expoziții și premii precum și prin concursuri de tracțiune și de lapte.

...Iată un program perfect. Cine să-l aplice? Noi nădăjduim că Eforia jud. de islaz, și camera agricolă, vor stăruii să înlătuiască cel puțin în parte, programul celui mai competent om de știință zootehnică, al României, d-l prof. D-r. A. Cardaș.

Activitatea Curtii cu juri.

Curtea cu juri prin complexul format din d. consilier I. G. Iosipescu, președinte, asesori d-ții I. Dima și Cernica, procuror d. N. Hancu și prim gref. d. V. Stroescu, a soluționat următoarele procese:

1) Florea Murgulescu din localitate, acuzat pentru crimă, dovedindu-i-se nevinovația, a fost achitat.

2) Iașar Eanan din localitate, a omorât pe soția sa, din motive serioase a fost amănat pentru sesiunea următoare.

3) Ali S. Bairam din Acadanlar, a omorât pe locuitorul Tomas Tomasian, a fost condamnat la 15 ani muncă silnică.

4) Ultimul proces al primei sesiuni, a fost a lui Costică V. Ghița din Alfatar care a omorât pe locuitorul Peniu Colev din aceeași comună. Curtea pronunțându-se în favoarea acuzatului, a fost achitat.

Noile hotărâri ale consiliului județian

Se pune un nou impozit pe agricultori și coloniști?

În ultima ședință a consiliului județian prezidată de d. Mihail Goga, s'au luat hotărâri importante. Printre altele s'a discutat chestiunea îmbunătățirii cișmelelor, puțurilor, sondelor de apă a căror activitate este astăzi, în multe părți, deplorabilă. Deci, pentru realizarea acestor ameliorări s'a apelat la membrii consiliului și aceștia au aprobat înființarea unei cotizațiuni în județ,

constând în aceea că fiecare contribuabil va plăti câte 5 lei la ha; industriașii morarii și antreprenorii câte 30 lei și comercianții câte 20 lei anual pe timp de 2 ani. Suma ce se va strânge se va destina special pentru aprovizionarea populației cu apă. La a doua convocare a consiliului, urmează să se decidă definitiv.

Data alegerilor comunale

Colegiul electoral al comunelor rurale din jud. Durostor se convoacă la datele de mai jos, conf. leg. Ad-tive, spre a alege câte 5 consilieri de fiecare comună în locul celor ieșiți la sorți.

În ziua de 14 Aprilie 1937 comunele: Curt-Bunar, Alfatar, Vischioi și Babuc. În ziua de 16 Apr. a. c. com. Pândăclii, Cuiugiuc, Sarighiol și Esehioi. În ziua de 17 April a. c. com. Baltagiou nou, Carvanu mare, Satu vechiu și Arabagi. În ziua de 18 Apr. a. c. com. Cocimar, Granova, Cusuiul din vale și Ghiurghengic. În ziua de 19 Apr. a. c. com. Avdula, Cociular, Turșmil și Lipnița. În ziua de 20 Apr. a. c. com. Balabanlar, Chiose Aidin, Sarsânlar și Haschioi. În ziua de 21 April. a. c. com. Suiciuc, Satu nou, Arabagilar și Canlia. În ziua de 22 Apr. a. c. com. Carageat, Denizler, Cadichioi și Calipetrova. În ziua de 23 Apr. a. c. com. Dogrular, Caraorman, Bazarghian și Doimușlar. În ziua de 24 Apr. a. c. com. Ciler, Aideniir, Belica și Frașari. În ziua de 25 Apr. a. c. com. Atchioi, Vetrina, Popina și Cocina. În ziua de 26 April. a. c. com. Doccelar, Golebina Cetalgea, Ahmatlar și Gârlița. În ziua de 27 Apr. a. c. com. Rahman Așiclar, Cainargeaua mare, Masutlar și Rahova de jos. În ziua de 28 Apr. a. c. com. Sungurlar, Ială Ceatalgea, Atmăgeaua Tătărească și Uzunge Orman. În ziua de 7 Mai a. c. com. Caralar, Bei-Bunar, Caraomur și Chiose Abdi. În ziua de 8 Mai a. c. com. Accadânlar, Ghiulerchioi și Asfatchioi. În ziua de 9 Mai a. c. com. Uzulchioi și Pirlui Nou. În ziua de 11 Mai com. Căzâlgicli și Echingic. În ziua de 12 Mai a. c. com. Șahinlar și Hasan Facă. În ziua de 13 Mai a. c. com. Siniru Nou și Baharchioi.

Diverse

— Frumoasa piesă „Stele Calatoate” de V. Eftimiu, care va fi jucată de ansamblul Teatrului Național în fruntea cutalantata stea a scenei românești, d-na Agepsina Macri Eftimiu, cunoscută de publicul Siliștrear, se va reprezenta în eleganta sală a Cercului militar la 15 Martie a. c.

— *Biroul soc. de vânatoare „Mircea cel bătrân” s'a instalat în str. General Coandă No. 2 Local.*

— La proces locuit. C. Chircev, acuzat de crimă, s'a relevat pledoria d-lui avocat B. Jecev, care patetic a înfățișat juraților fundamentul legăturii dintre mizerie și crimă. Felicităm pe inimosul avocat, care de altfel este și unul dintre membrii marcanți ai partid. „Frontul Românesc.”

— *Furt. Turcul Rașid M. Mehmet. a furat bascula Ocol. Silv. Siliștra și a vândut o ca fier vechiu pentru suma de 50 lei, pe când valoarea basculii era de 40000 lei. Furtul a fost descoperit de D-l Comis -aj. Sotir.*

— *Camera agicolă Siliștra, distribue pomi fructiferi de f. bună calitate, cu prețul de 10 lei bucata. Se găsesc în depozit: caiși, meri, peri etc.*

— Cucernic - Pr. Eug. Hurezeanu a fost suspendat din postul de la Cainarg. mi-

că; cercetările continuă. După terminarea acestora se va vepea dacă i vinovat sau nu. În viitor mănunte

— *Incepând de la 1 Aprilie a. c. poliția orașului nostru va fi condusă de d-l Gheorghe Comșa fost șef al poliției Chișinău.*

— D-l D. Constantinescu, a fost numit șef al vămii Siliștra, în locul d-lui Sterescu, trecut la T. Măgurele.

— *Sfecla de zahar este o plantă industrială bănoasă. Dacă se muncește*

bine, dă rezultate uimitoare. Cultivați sfeclă de zahăr, căci veți avea folos.

— *Sola este bună pentru hrana oamenilor și animalelor. Or ce agricultor trebuie să-o semene.*

— *Toți ofițerii de rezervă din raza cerc. de Recrutare Durostor, sunt invitați a face viza anuală a carnetelor militare. Md-E.—Vizarea a început la 1. Martie și ține până la 31 Mai a. c.*

Tip. „PROGRESUL”, S. A. R. Siliștra

Banca de Credit Dunărean S. A. Siliștra

Capital social lei 10.000.000 deplin vărsat
Inscris în registrul bancar sub No. 5

Convocare

Extras din procesul verbal No. 126, 5 Martie 1937 a Cons. de Ad-tie.

Domnii Acționari ai Băncii de Credit Dunărean S. A. Siliștra sunt convocați în Adunare Generală pe ziua de 28 Martie 1937 ora 11 a. m. la sediul băncii din str. Regele Carol No. 23, Siliștra.

ORDINEA DE ZI VA FI:

1) Darea de seama a Consiliului de Ad-tie și raportul cenzorilor asupra exercițiului 1936.

2) Aprobarea bilanțului general și comptul de profit și pierdere pe anul 1936.

3) Descărcarea Consiliului de Ad-tie și a Direcțiunii Generale pe anul 1936.

4) Acoperirea pierderii de lei 20.067, prin preluarea dela fondul de rezervă.

5) Modificarea art. 5 al. 1 din statute în sensul „Capitalul social se mărește dela lei 4.500.000 (împărțit în 9.000 acțiuni la purtător a 500 lei fiecare valoare nominală) la lei 10.000.000 (împărțit în 20.000 acțiuni la purtător a lei 500 val. nominală fiecare) urmând ca Consiliul de Ad-tie să facă emiterea acțiunilor și preschimbarea acțiunilor vechi, când va crede de cuvință. Celalt cuprins al articolului rămâne neschimbat.

6) Cooptarea în Consiliul de Ad-tie a Domnilor: Gh. Stefănescu și Gh. Mihail în locurile libere.

7) Alegerea a 2 membri în Consiliul de Ad-tie în locurile vacante prin expirarea mandatelor d-lor Prof. I. Clinciu și Constantin Gustav, precum și alegerea a 3 cenzori și 3 cenzori supleanți.

Spre a lua parte la Adunarea Generală Ordinară, domnii acționari vor depune acțiunile și procurile acționarilor, ce nu vor putea lua parte, cu 5 zile înainte de adunare la cassa băncii din Siliștra, str. Regele Carol I No. 23, sau la Banca Urbană București, Calea Victoriei No. 5.

Acționari vechi spre a lua parte la adunarea generală, urmează să depună 3 acțiuni vechi ca să echivaleze una nouă, conformându-se puterii date de art. 45 din statute.

În cazul că nu se adună numărul de acționari cerut de statute, adunarea se amână de drept și fără altă publicațiune pe ziua de 4 Aprilie 1937, aceeași orăș, același local și cu aceeași ordine de zi.

Consiliul de Administrație.

Bilanțul General

Incheiat pe ziua de 31 Decembrie 1936

Activ. CASSA 1. numerar efectiv lei 302832; 2. disponibil la B. N. R. și C. E. C. 852847.; Portofoliu. Titluri românești l. efecte publice v. n. 232100. lei 77595.; 2. titluri necotate la bursa 1228000 lei 28072.; Portofolio de scont 1. plătit în țara propriu 821370; 2. reescontat la B. N. R. 136900.; Debitori din țara 1 acționați 1626380; 2. cu garanții diverse 932138.; Debitori benef: De legea lichid. datoriiilor (cota ramasa) 8393517.; Imobile necesare comerțului propriu 300000.; Mobilier 10465.; Conturi diverse 268725; Pierdere 20067. Total activ lei 13.918.908

Pasiv. Capital social deplin vărsat lei 10.000.000.; Fond de rezervă 161.700.; Alte fonduri 1108762.; Obligațiuni proprii în circulație 256.478.; Creditori în țara 1.636.368.; Angajamente reescont B. N. R. 186.900.; Conturi tranzitorii 1. impozite datorate 74.138.; 2. prima de emisiune 143.000. Total pasiv lei 12.918.908.

CONTURI DE ORDINE

Activ. Cauțiuni statutare 1.150.000; Efecte comerciale în gaj 382.800.; efecte spre încasare 499.708.; ipoteci, gajuri etc. 7980500.; depozite de titluri și alte valori 77.000.; efecte reescontate în conversiune (cota ramasa) 5.310.966. Total lei 15.399.974.

Pasiv Deponenți cauțiuni statutare 1.150.000; Depon. efecte comerciale în gaj 382.800.; depon. efecte spre încas. 499.708.; deponenți ipoteci, gajuri etc. 7.980.500.; depon. titluri și alte valori 76.000.; angajamente de reescont în conversiune (cota ramasa) 5.310.966. Total lei 15.399.974.

Contul de profit și pierdere încheiat pro 31 Decembrie 1936.

Debit. Cheltueli de administrație: 1. salarii 102.000.; 3. diverse 107.440.; 3. contencios 18.000.; Dobanzi platite 34.178.; Impozite 28.888. Total debit lei 290.506.

Credit. Dobanzi și diverse beneficii 263.899.; Venituri portofoliului de titluri 6.540.; Pierdere pe anul 1936 20.067.

Total credit 290506.

Consiliul de Administrație.